

Kouluverkkoselvityslausunnot

Sivistyslautakunta 28.10.2025

23.10.2025

Sisällys

1.	Lautakuntien lausunnot -yhteenveto	2
1.1.	Tekninen ja elinvoimalautakunta	2
1.2.	Kuntakehityslautakunta	2
1.3.	Hyvinvointilautakunta.....	3
2.	Vaikuttamistoimielinten lausunnot	3
2.1.	Lapsi- ja perheasiainneuvosto	3
2.2.	Vammaisneuvosto	4
2.3.	Nuorisovaltuusto	4
2.4.	Ikäihmisten neuvosto	4
3.	Kunnan asukkaiden, vanhempainyhdistysten ja henkilöstöjärjestöjen lausunnot.....	4
4.	Lausunnot kokonaisuudessaan:.....	5
4.1.	Lautakunnat	5
4.2.	Vaikuttamistoimielimet	10
4.3.	Kunnan asukkaiden, vanhempien, henkilöstön ja kylien lausunnot	11

23.10.2025**KOULUVERKKOSELVITYKSEN LAUSUNNOT 2025**

Sivistyslautakunta on kokouksessaan 23.9.2025 päättänyt pyytää lausuntoa kouluverkkoselvitykseen tekninen ja elinvoimalautakunnalta ja kuntakehityslautakunnalta 21.10.2025 mennessä.

Molemmilta lautakunnilta lausunnot pyydettiin Mäntsälän kunnan hallintosäännössä määritellyn lautakunnan toimivallan näkökulmasta tarkasteltuna. Tekninen ja elinvoimalautakuntaa pyydettiin myös arvioimaan lausunnossaan eri vaihtoehtojen vaikutuksia kiinteistö- ja tukipalvelujen näkökulmaa tarkastellen. Lisäksi sivistys- ja hyvinvointipalvelualue pyysi lausuntoa hyvinvointilautakunnalta 21.10.2025 mennessä.

Vaikuttamistoimielimiltä pyydettiin lausunnot 21.10.2025 mennessä.

Kunnan asukkailta ja eri tahoja edustavilta yhdistyksiltä ja henkilöstöltä pyydettiin lausunnot 16.10.2025 mennessä. Asukasillassa 8.10.2025 saadut kommentit myös kirjattiin.

1. Lautakuntien lausunnot -yhteenveto**1.1. Tekninen ja elinvoimalautakunta**

Tekninen ja elinvoimalautakunta toteaa, että hankkeen kustannuslaskenta ja aikataulut tehdään tarveselvityksen ja hankesuunnittelun aikana. Samassa yhteydessä tarkastellaan myös tilojen hankinta- ja toteutustapavaihtoehtoja mukaan lukien moduulirakentamisen vaikutukset aikatauluun. Lautakunta korostaa, että tilatarve arvioidaan oppilasmäärän perusteella tarveselvitysvaiheessa. Taloudellisesta näkökulmasta vaihtoehto 1 on merkittävästi kannattavampi, mikäli Hepolan rakennukseen ei tarvitse investoida. Lisäksi vaihtoehto 1 tuo säästöjä ylläpito- ja kunnossapitokustannuksissa sekä noin kolmen henkilötyövuoden verran ateria- ja puhtauspalveluissa. Molemmissa vaihtoehtoissa syntyy säästöjä väliaikaistiloista luopumisen myötä. Vaihtoehdon 2 kannattavuutta heikentävät Hepolan rakennuksen korjaustarve ja väistötilojen hankintakustannukset. Molemmissa vaihtoehtoissa Myllymäen koulun vanha osa puretaan kesäloman aikana turvallisuussyistä ja laajennusosan talotekniikka säilytetään.

1.2. Kuntakehityslautakunta

Kuntakehityslautakunta toteaa, että väestönkasvu ja uudisrakentaminen keskittyvät ennusteiden mukaan asemakaava-alueelle, erityisesti Kirkonkylään ja Hyökännummelle, joissa palvelut ja hyvät liikenneyhteydet tukevat alueen vetovoimaa. Uudet asemakaava-alueet ja strategisen yleiskaavan mukaiset asuinalueet sijoittuvat eri puolille Kirkonkylää, suurimpien alueiden sijaitessa

23.10.2025

sen itäosassa, joka kuuluu Myllymäki–Ehroosin oppilaaksiottoalueeseen. Asemakaava-alueilla oppilaat eivät pääsääntöisesti kuulu koulukuljetuksen piiriin lyhyiden etäisyyksien vuoksi, mikä vaikuttaa lapsiperheiden asuinpaikkavalintoihin ja siten myös uudisrakentamiseen. Hankkeiden suunnittelussa on huomioitava mahdolliset kaavamuutokset, jotta palvelujen sijainti ja alueiden käyttötarkoitus tukevat kunnan elinvoimaa. Myllymäki–Ehroosin alueella ei ole tiedossa kaavoituksellisia tai muita esteitä purkamiselle ja uudisrakentamiselle, kun nykyiset asemakaavamääräykset otetaan huomioon. Rakennussuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota julkisivun jäsentelyyn, materiaalivalintoihin, värytykseen ja muotokielen soveltuvuuteen Ehroosin rakennukseen. Lisäksi erityistä huomiota tulee kiinnittää uudisrakennuksen liittymiseen Ehroosin kouluun, piha-alueiden turvallisuuteen ja luonnonmukaisuuteen sekä erityisryhmien tarpeiden huomioimiseen. Hepolan koulun tontin käyttötarkoituksen muutos edellyttää asemakaavan tarkistamista.

1.3. Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunta korostaa koulutilojen merkitystä kuntalaisten yhteisöllisyyden ja harrastustoiminnan tukena. Tilojen monikäyttöisyys edistää hyvinvointia ja aktiivista elämäntapaa. Lautakunta nostaa esiin, että koulupäivän yhteydessä järjestettävä maksuton harrastustoiminta tukee lasten hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Kouluverkon tiivistäminen mahdollistaa oppilaille laajemman harrastustarjonnan kuin hajanainen kouluverkko. Lautakunnan mukaan on tärkeää, että koulutilat ovat terveellisiä ja turvallisia. Kouluverkkoratkaisussa tulee huomioida kuntatalouden tasapainottamisen tarve ja vaikutus koko sivistys- ja hyvinvointipalveluiden palveluverkon kehittämiseen. Lautakunta painottaa laadukkaan lapsivaikutusten ennakkoarvioinnin merkitystä ja sen hyödyntämistä lasten ja perheiden tukemisessa muutostilanteissa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää haavoittuvassa asemassa olevien, kuten vammaisten oppilaiden tarpeisiin tulevaisuuden tilaratkaisussa. Hyvinvointilautakunta puoltaa jatkovalmistelussa vaihtoehtoa 1.

2. Vaikuttamistoimielinten lausunnot

2.1. Lapsi- ja perheasiainneuvosto

Vaihtoehto 1 nähdään pääosin myönteisenä, sillä se tarjoaa laadukkaan oppimisympäristön ja yhtenäisemmän koulupolun. Huolenaiheita ovat kuitenkin osalla oppilaista pitenevät koulumatkat (esim. Jurvala), turvallisuus tienylityksissä ja radanvarressa sekä vammaisopetuksen asianmukaiset tilat ja laadukas opetus siirtymävaiheessa. Liikuntasalin poistuminen heikentää urheiluseurojen vuorotilannetta, ja opiskeluhuollon tilat on turvattava. Kouluverkon tiivistyksen tuomat säästöt toivotaan kohdennettavan opetuksen tukipalveluihin.

23.10.2025

Vaihtoehto 2 sisältää merkittävän riskin Hepolan koulun remontin epäonnistumisesta ja kustannusten kasvusta. Osa vanhemmista arvostaa pientä koulua, kuten Hepolaa. Riippumatta valinnasta kaikille oppilaille on taattava terveelliset, turvalliset ja opetusta tukevat tilat myös suunnittelun ja rakentamisen aikana. Isoissa yksiköissä tulee huomioida ikäryhmille sopivat välituntialueet, ja Kirkonkylän koulun oppilaille on varmistettava selkeä koulupolku jo alussa.

2.2. Vammaisneuvosto

Vammaisopetuksen oppilaiden integroituminen suuriin kouluihin on haastavaa. Suuret tilat eivät korvaa pienen kouluyhteisön inklusiivisuutta, ja tuttuun opettajiin siirtyminen ei riitä luomaan yhteisöllisyyttä. Yleisopetuksen oppilaille tulee tarjota valmiuksia kohdata vammaisopetuksen oppilaita, ja vuorovaikutusta on aktiivisesti tuettava.

Suurella koulussa välimatkat ja yksilöllisten ratkaisujen toteuttaminen ovat vaikeampia. Oppilailla on yksilöllisiä tarpeita ääniin, valoihin ja tiloihin liittyen, joiden huomioiminen on haastavaa. Hepolan koulussa erityistarpeet on huomioitu joustavasti, mikä on pienemmässä yhteisössä helpompaa.

On tärkeää kuulla henkilökunnan, vanhempien ja oppilaiden näkemyksiä. Vammaisopetuksen tulisi säilyä keskustan tuntumassa, ja aseman ympäristön asutuksen kasvu tukee tätä.

2.3. Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuustossa nähtiin hyviä puolia molemmissa vaihtoehtoissa, mutta päätyi kannattamaan vaihtoehtoa 2. Huolta herätti koulumatkojen pituuden lisääntyminen Hepolan koulusta luovuttaessa sekä nuorten käyttäytyminen ja sen vaikutus Myllymäki-Ehnroosille siirtyvien pienempien alakoululaisten ja vammaisopetuslaisten arjessa.

2.4. Ikäihmisten neuvosto

Ikäihmisten neuvoston lausunnossa korostetaan, että koulujen käytöstä vapautuvien tilojen jatkokäytön tarkastelussa ja uusien tilojen suunnittelussa huomioidaan ikäihmisten harrastustoiminnan tarpeet, tilojen saavutettavuus ja esteettömyys.

3. Kunnan asukkaiden, vanhempainyhdistysten ja henkilöstöjärjestöjen lausunnot

Kunnan asukkaiden, asukasyhdistysten, vanhempainyhdistysten ja henkilöstöä edustavien yhdistysten sekä yksittäisten kuntalaisten lausuntoja pyydettiin 16.10.2025 mennessä kirjaamaan. Myös asukastilaisuudessa 8.10.2025 saadut lausunnot kirjattiin.

23.10.2025

Kuntalaislausuntoja saatiin 13 kappaletta, joista suurin osa oli yksittäisten kuntalaisten lausuntoja. Ehnroosin ja Ohkolan koulujen vanhempainyhdistykset sekä Ohkolan kyläyhdistys antoivat myös lausunnot. Lausunnon jättivät lisäksi koulumentorit ja Mäntsälän JHL.

Kuntalaisten lausunnoissa esiin nostettiin pohdintaa Kirkonkylän koulu tulevaisuudesta ja sujuvan koulupolun rakentumisesta. Lausunnoissa oli myös esityksiä Kirkonkylän koululle lisärakentamisesta ja pohdittiin muita ratkaisuvaihtoehtoja, joilla koulu pystyisi edelleen toimimaan 1–6 luokkien yksikkönä. Todettiin myös, että Kirkonkylän koulun oppilaille on merkittävää selkeän koulupolun rakentuminen.

Pääosassa kuntalaislausunnoissa kannettiin vaihtoehtoa 1, koska se nähtiin lapsen koulupolun kannalta selkeämpänä mallina ja vaihtoehtoa pidettiin talouden kannalta järkevämpänä valintana.

Ehnroosin koulun vanhempainyhdistyksen lausunnossa kannatettiin vaihtoehdon 1 mukaista ratkaisua. Erityistä huolta vanhempainyhdistys kantoi vammaisopetuksen ja vaativan erityisen tuen opetuksen toteuttamisen järjestelyistä. Ohkolan kyläyhdistys ja koulun vanhempaintoimikunta tarkastelivat lausunnossaan keskustan alueen kouluverkkoselvityksen vaikutuksia niiden palveluiden kautta, jotka ovat keskitettyjä palveluja kuten vammaisopetus ja vaativa erityisopetus. Lausunnossa nostettiin esiin näiden ryhmien tarve yhdenvertaisiin oppimismahdollisuuksiin ja kannettiin huolta vaihtoehtojen toteutusaikataulujen pitkästä aikajänteestä.

Mäntsälän koulumentorit pohtivat lausunnossaan eri vaihtoehtoja työnsä kautta ja kannattivat ratkaisua, jossa vaativaa erityisopetusta ei sijoitettasi yläkoulun yhteyteen.

Mäntsälän JHL kannatti omassa lausunnossaan vaihtoehtoa 1, koska he näkivät sen taloudellisesti järkevänä ja nostivat esille Hepolan koulussa aiemmin käyneillä aiheutuneet sisäilmaoireilut. Lisäksi he korostivat henkilökunnan kannalta koko kunnan tarkastelua, jotta työpaikan mahdollisesti vaihtuessa otetaan huomioon henkilöstön toiveet.

4. Lausunnot kokonaisuudessaan:

4.1. Lautakunnat

Tekninen ja elinvoimalautakunta 21.10.2025

Kokouksessa 21.10.2025 tekninen ja elinvoimalautakunta totesi, että tarveselvitysvaiheessa tullaan selvittämään mahdollisen moduulirakentamisen aikataulusäästö muihin toteutusvaihtoehtoihin verrattuna. Moduulirakentaminen saattaa nopeuttaa rakentamista. Lisäksi tekninen ja

23.10.2025

elinvoimalautakunta huomauttaa, että lisätilan tarve on arvioidun lapsimäärän kehityksen perusteella väliaikainen.

Mäntsälän kunnan käyttöön toimitiloja hankittaessa noudatetaan tilahankkeiden toteutusohjetta. Sen mukaan tarveselvitys on tehtävä kaikista yli 200 000 euron uudis-, lisärakennus- ja toiminnallisista hankkeista. Hankesuunnitelma on tehtävä kaikista kustannusennusteeltaan yli 500 000 euron hankkeista. Tiivistetysti tarveselvityksessä määritetään tilojen tarve perusteluineen. Hankesuunnitelman tarkoituksena on tarkentaa tarveselvityksen aikana laadittua toteutusajatusta, toiminta suunnitellaan tarkemmin valitulle sijainnille ja laaditaan tilaohjelma. Keskeistä näille hankkeiden esisuunnitteluvaiheille on, että niissä määräytyy pääosin hankkeen kokonaiskustannukset. Keskeisimpänä kustannusten määräytymisenä on hankkeen laajuus ja valitun rakennuspaikan ominaisuudet.

Vaihtoehtoista 1 ja 2 annettava lausunto perustuu osin suppeaan tietoon vaihtoehdossa esitettyjen ratkaisujen osalta. Tarveselvitystyön ja hankesuunnitteluvaiheen aikana tavanomaisesti tehdään hankkeen kustannuslaskentaa ja hankkeen alustavaa aikataulutusta. Tarveselvitystyö ja hankesuunnittelu hankitaan konsulttipalveluina tekninen ja elinvoimapalvelujen toimesta. Keskeistä on myös käyttäjän osallistaminen. Päättävältä kumpaisenkin vaihtoehtojen tilahankinnoissa tarveselvitysten ja hankesuunnitelmien osalta on kunnanvaltuustolla, kun hankkeen arvo on yli 3,0 miljoonaa euroa. Kun hankesuunnitelma on hyväksytty, käynnistetään varsinainen rakennussuunnittelu suunnittelijakilpailutusten jälkeen. Suunnitelmien valmistuttua käynnistetään rakennusurakan kilpailutus ja sitä seuraava rakentaminen.

Kumpaisessakin vaihtoehdossa tulee noudattaa tilahankkeiden toteutusohjetta ja prosessin edetessä kustannus- ja rakentamisaikataulu täsmentyvät. Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheille on varattava riittävä aika päätöksentekoprosessi huomioiden.

Tekninen ja elinvoimapalvelut on tarkastellut vaihtoehtoja 1 ja 2. Kumpaisessakin vaihtoehdossa olemassa oleva nykyinen Myllymäen koulurakennuksen vanha osa on esitetty purettavaksi. Turvallisuussyistä purkaminen tulee tehdä koulujen kesäloma-aikana. Tämä osaltaan määrittää uudisrakentamisajankohtaa. Lisäksi on huomioitava, että purettavassa rakennuksessa on säilytettäväksi tarkoitettun Myllymäen koulun laajennusosaa palveleva talotekninen keskus. Tilojen hankinta- ja toteutustapavaihtoehtoja tullaan tarkastelemaan tarveselvitys- ja hankesuunnitelmavaiheessa moduulirakentamisvaihto mukaan lukien.

Myös vuokramallia uudisosan osalta on alustavasti tarkasteltu markkinavuoropuheluihin, mutta sen soveltuvuutta ei tässä vaiheessa voida rakennuspaikan ominaisuudet huomioiden pitää todennäköisimpänä vaihtoehtona.

23.10.2025

Rakennusinvestointien kustannusten kokonaisuutta vaihtoehtoja vertaillen keskeiseen asemaan nousee Hepolan koulurakennuksen käyttö tulevaisuudessa. Mikäli rakennuksesta luovutaan eikä siihen enää ole tarvetta investoida, on vaihtoehto 1 taloudellisesti merkittävästi kannattavampi. Lisäksi Hepolan rakennuksen yllä- ja kunnossapitokustannusten poistuminen lisäisi kannattavuutta.

Vaihtoehdossa 1 Myllymäki-Ehnroosin tilatarve uudisrakentamisen osalta on laajempi kuin vaihtoehdossa 2, mutta esityksen mukaan Hepolan koulun korjaustoimenpiteiltä vältyttäisiin. Vaihtoehdossa 2 Myllymäki-Ehnroosin uudisrakentaminen hieman suppeampi, mutta kannattavuutta heikentää Hepolan koulun korjaustarpeet sekä korjauksen ajaksi tarvittavien väistötilojen hankintakustannukset.

Molemmissa 1 ja 2 vaihtoehdoissa luovutaan Kirkonkylän koulun 1970-luvulla toteutetusta lisärakennuksesta ja Hepolan koulun kiinteistöllä sijaitsevasta erillisestä tilaelementtirakennuksesta, mikä tuo säästöjä kiinteistöjen yllä- ja kunnossapidon näkökulmasta.

Aterian- ja puhtauspalvelujen kannalta vaihtoehto 1:n mukaisella ratkaisulla voidaan saavuttaa ateriapalvelujen osalta noin 1,5 HTV ja puhtauspalvelujen osalta noin 1,5 HTV säästöt verrattuna vaihtoehtoon 2.

Kuntakehityslautakunta 21.10.2025

Selvityksessä on eri vaihtoehtoja kattavasti tarkasteltu ja vaihtoehdoissa on havaittavissa merkittävä ero investointikustannuksissa.

Pääpaino uuden asumisen sijoittumisessa

Väestönkasvu ja uusi rakentaminen ennusteiden mukaan keskittyy asemakaava-alueelle, Kirkonkylään ja Hyökännummelle, palvelujen ja hyvien yhteyksien läheisyydelle. Mäntsälän valmistuneiden asuntojen lukumäärästä on 80–90 % vuodesta riippuen valmistunut asemakaava-alueille. Mäntsälässä on valmistunut keskiarvollisesti noin 140 uutta asuntoa (v. 2019–2023). Vuoden 2025 osalta rakentamisen määrä tulee olemaan huomattavasti pienempi rakennusmarkkinoiden tilanteesta johtuen.

Kunnan myynnissä olevat pientalotontit sijaitsevat kävelyetäisyydellä lähikouluista. Tämä on yksi kunnan tonttimarkkinoinnin teemoista ja kunnan strategian mukaista.

Asemakaava-alueilla oppilaat eivät pääsääntöisesti kuulu koulukuljetuksen piiriin kouluille lyhyiden etäisyyksien vuoksi. Tämä on myös yksi tärkeä tekijä lapsiperheiden asuinpaikkavalinnoissa ja vaikuttaa siten osaltaan uudisrakentamiseen.

23.10.2025

Uudet asemakaava-alueet ja strateginen yleiskaavan uudet asuinalueet sijaitsevat Kirkonkylän eri puolilla, isoimmat alueet Kirkonkylän itäosassa.

Aikataulu ja kaavoitustarpeet

Hankkeiden suunnittelussa ja aikataulutuksessa on otettava huomioon mahdolliset tarvittavat kaavamuutostarpeet. Keskeisten kunnallisten palvelujen sijainti ja alueiden käyttötarkoitus on suunniteltava ja päätettävä kunnan elinvoima ja arjen toimivuus huomioiden kaavoituksen ja siihen liittyvien vaihtoehtoistarkastelujen avulla. Esimerkkinä on Hepolan koulu, jonka tontin asemakaavamerkintä on opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO). Rakennuksen vaihtoehtoiset käyttötarkoitukset edellyttävät siten lähtökohtaisesti asemakaavan muutosta.

Myllymäen koulun uudisrakennuksessa huomioitavaa

Kuntakehityslautakunta toteaa, ettei ole tiedossa kaavoituksellisia eikä muita esteitä nykyisen koulurakennuksen osittaiselle purkamiselle ja uudisrakentamiselle, jos uudisrakennus suunnitellaan nykyiset asemakaavamääräykset huomioiden.

Myllymäen koulun tontti rajautuu Mäntsälän kirkon miljöön valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY-alue). Koska koulu sijoittuu em. ympäristöön, tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennuksen julkisivujen jäsentelyyn, materiaalivalintoihin ja väriytykseen sekä samalla siihen, että uusi Myllymäen koulun rakennus muotokieleltään soveltuu Ehnroosin koulun muotokieleen (ns. yhtenäinen kokonaisuus). Erityistä huomiota tulee kiinnittää uudisrakennuksen liittymiseen Ehnroosin kouluun (yhdyskäytävä). Huomiota tulee kiinnittää myös piha-alueiden turvallisuuteen ja luonnonmukaisuuteen sekä eri ryhmien erityistarpeet. Koulun suunnittelutyötä tulee tehdä alusta alkaen kiinteässä yhteistyössä kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja kuntakehityslautakunnan kanssa.

Muut huomiot

Myllymäen väistötilojen luvitusasia tulee saattaa asianmukaiseen kuntoon.

Hyvinvointilautakunta 21.10.2025

Hyvinvointilautakunta esitti kokouksessaan 21.10.2025 toivomusponnen, jonka mukaan hyvinvointilautakunta pitää tärkeänä, että haavoittuvimmassa asemassa olevien oppilaiden kuten vammaisten oppilaiden tarpeisiin kiinnitetään erityistä huomiota tulevilla tilaratkaisuilla.

Hyvinvointilautakunta esittää keskustan alueen kouluverkkoselvitystä koskevassa lausunnossaan seuraavaa:

23.10.2025

Hyvinvointilautakunta kiittää mahdollisuudesta lausua kouluverkkoselvityksen luonnoksesta.

Hyvinvointilautakunnan alaisessa toiminnassa koulutilat toimivat kuntalaisten sekä paikallisten seurojen ja järjestöjen yhteisöllisinä tiloina, kokoontumisen ja harrastustoiminnan paikkoina. Tilojen monikäyttöisyys tukee kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja aktiivista elämäntapaa.

Koulujen liikuntasalit ovat koulupäivän jälkeen ja viikonloppuisin paikallisten seurojen ja järjestöjen käytössä. Mikäli kouluverkkoratkaisun myötä päätettäisiin luopua Hepolan koulusta, liikuntasalin käytöstä luopumiseksi tulee löytää toiminnalle vuorot muista lähellä olevista saleista. Muun toiminnan laajuuden hahmottamiseksi on hyvä tuoda esiin, että toimintakauden 2025–26 aikana Hepolan koulun liikuntasaliin sijoittuu viiden eri varaajan vuoroja neljälle eri viikonpäivälle. Viikoittaisia vuoroja on kuitenkin käytössä vain 12 tuntia, mikä on merkittävästi vähemmän kuin keskusta-alueen kouluissa yleisesti on. Mikäli Hepolan koulukiinteistölle ei ole muuta käyttöä, liikuntasalin käytön jatkamiselle ei ole riittäviä perusteita. Hepolan liikuntasaliin tulisi kohdentua selkeästi enemmän seurojen ja järjestöjen toimintaa, sillä 12 viikkotunnin vuoksi liikuntasalin ylläpitokulut ovat liian suuria. Mikäli Hepolan kiinteistölle osoitetaan muuta jatkokäyttöä, voidaan tutkia, sopiiko liikuntasalikäyttö yhteen mahdollisen uuden toiminnan kanssa.

Koulupäivän yhteydessä järjestettävä maksuton harrastustoiminta tukee lasten hyvinvointia, osallisuutta ja tasa-arvoa. Harrastamisen Mäntsälän mallin mukainen toiminta kouluilla on laajentumassa. Tavoitteena on tarjota monipuolisesti erilaisia harrastuksia, jotta jokaiselle oppilaalle voisi löytyä mieluisa harrastus. Kouluverkon tiivistäminen mahdollistaa oppilaille laajemman harrastustarjonnan koulupäivän yhteyteen kuin hajanainen kouluverkko.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta hyvinvointilautakunta pitää tärkeänä, että koulutilat ovat terveellisiä ja turvallisia. Hyvinvointilautakunta myös kiittää laadukkaasti toteutetusta lapsivaikutusten arvioinnista, koska siinä esiin tuotuja vaikutuksia voidaan huomioida lasten ja heidän perheidensä elämässä ja tukea heitä muutostilanteessa.

Hyvinvointilautakunta esittää, että kouluverkkoratkaisussa tulee huomioida kuntatalouden tasapainottamisen tarve ja vaikutus koko sivistys- ja hyvinvointipalveluiden palveluverkkoratkaisun edistämiseen. Kouluverkon tiivistäminen ja tarpeettomista tai huonokuntoisista tiloista luopuminen tuo säästöjä ja sitä kautta myös mahdollisuuksia edistää hyvinvoinnin ja elinikäisen oppimisen palveluiden tilakysymyksiä mm. kirjaston ja nuorisotyön tilojen osalta.

23.10.2025

Edellä esitettyihin huomioihin perustuen hyvinvointilautakunta puoltaa keskustan kouluverkkoselvityksen jatkovalmistelussa vaihtoehtoa 1.

23.10.2025

4.2. Vaikuttamistoimielimet

Lapsi- ja perheasiainneuvosto 9.10.2025

Vaihtoehto 1: Osalla oppilaista koulumatka pitenee esim. Jurvalan alueelta. Miten turvataan oppilaiden koulumatka esim. tienylitykset tai kulku radanvaralta. Vammaisopetus tarvitsee asianmukaiset tilat. Vammaisopetuksen kohdalla on tärkeää kiinnittää huomioita siihen, että opetus on laadukasta uusien tilojen valmistumiseen saakka. Yhden koulun liikuntasalin poistuminen vaikuttaa urheiluseurojen käytettävissä oleviin vuoroihin, joista on jo nyt pulaa.

Opiskeluhoolto palveluille on taattava riittävät tilat.

Vaihtoehto 1. tarjoaa oppilaille laadukkaan oppimisympäristön ja yhtenäisemmän koulupolun. Toivomme, että kouluverkon tiivistyksellä syntyvät säästöt kohdennetaan laadukkaampaan opetukseen, kuten tukipalveluihin.

Vaihtoehto 2: Isona riskinä nähdään, että Hepolan koulun remontoiminen epäonnistuu ja kustannukset kasvavat liian suuriksi. Osa vanhemmista näkee pienen koulun parempana vaihtoehtona lapselle, kuten Hepolan koulu.

Vaihtoehdosta huolimatta kaikille tulee taata terveelliset, turvalliset ja opetusta tukevat tilat, myös suunnittelun ja rakentamisen ajalle. Välttämättömät korjaukset tulee tehdä. Isoissa kouluyksiköissä on tärkeää huomioida joka ikäryhmälle sopivat ja tarpeen mukaan erilliset välitunti alueet, jotka tukevat liikkumista. On huolehdittava siitä, että Kirkonkylän koulun oppilaat tietävät koulupolkunsa kulun jo koulupolun alussa.

Vammaisneuvosto 8.10.2025

- Integroituminen isossa koulussa on vammaisopetuksen oppilaille erittäin haasteellista.
- Isossa koulussa hyvät ja isot tilat eivät korvaa pienemmän kouluyhteisön inklusiivista vaikutusta. Tuttujen opettajien siirtyminen oppilaiden mukana ei korvaa yhteisöä.
- Yleisopetuksen oppilaille tulee luoda valmiuksia kohdata vammaisopetuksen oppilaita. Vammaisopetuksen oppilaiden vuorovaikutusta yleisopetuksen oppilaiden kanssa tulee tukea.
- Koulun sisällä välimatkojen kasvaminen voi haastaa vammaisoppilaita, esimerkiksi ruokalaan siirtyminen ja yksilöllisten ratkaisujen toteuttaminen.
- Tarpeet esimerkiksi äänien, valojen ja tilojen suhteen ovat vammaisopetuksen oppilailla yksilöllisiä.
- Yksilöllisten tarpeiden huomioiminen suuressa koulussa on haastavampaa.
- Esimerkiksi Hepolan koulussa ruokapalvelun henkilöstö huomioi

23.10.2025

vammaisoppilaiden yksilöllisiä ruokavaatimuksia, esimerkiksi ruuan koostumuksen suhteen tai siistijät huomioivat tarpeet vaativampaa siistimiseen.

- Pienessä kouluyhteisössä on joustavaa luokkatilojen käyttöä.
- Sekä vaihtoehdossa 1 ja 2 vammaisopetusta ollaan siirtämässä Hepolan koulusta pois eikä nähdä vaihtoehtoa, että vammaisopetus säilyisi Hepolan koulussa.
- Tärkeää on kuulla henkilökunnan asiantuntemusta oppilaiden ja tilojen tarpeista.
- Tärkeää on kuulla vanhempien ja oppilaiden näkökulmia.
- Vammaisopetuksen on tärkeää säilyä keskustan tuntumassa.
- Asutuksen kasvua voisi ajatella tulevan aseman ympäristössä, jossa Hepolan koulu sijaitsee.

Nuorisovaltuusto 6.10.2025

Molemmissa vaihtoehdoissa nähtiin sekä ongelmakohtia, että mahdollisuuksia ja nuorisovaltuusto päätyi kannattamaan vaihtoehtoa 2.

Eniten huolta herätti koulumatkojen piteneminen sekä Riihenmäen koulun tilakysymykset, jos Hepolan koulu lakkautetaan.

Toinen huolta herättänyt aihe oli huonosti käyttäytyvien nuorten vaikutus, kun vammaisopetus, ja mahdollisesti vaativa erityisopetus, siirtyy Myllymäki-Ehnroosille. Tässä toivotaan hyvää ja puuttuvaa otetta, ettei haitalliset ilmiöt siirry nuoremmille oppilaille.

Ikäihmisten neuvosto 20.10.2025

Ikäihmisten neuvosto toivoo, että koulukäytöstä vapautuvia tiloja ja myös uusia rakennettavia tiloja voidaan käyttää ikäihmisten harrastustoiminnassa. Koulujen tiloja voisi käyttää esimerkiksi koko kunnan yhteisenä olohuoneena, jossa huomioidaan kunnan eri toimijoiden tarpeet. Tiloja ikäihmisten käyttöön on hyvä olla eri puolilla Mäntsälää. Tällöin on tärkeää huomioida tilan saavutettavuus ja esteettömyys.

4.3. Kunnan asukkaiden, vanhempien, henkilöstön ja kylien lausunnot

Tietosuojasyistä henkilötiedot on poistettu yksityishenkilöiden lausunnoista.

HS lausunto 15.10.2025

Vaihtoehto 1: Hepolan koulurakennuksen käytöstä luovutaan
Seuraavassa kannanottoa Kirkonkylän koulun näkökulmasta:

Vaihtoehto 1A)

Onko kartoitettu vaihtoehtoa, että Kirkonkylän koulun piha-alueelle tehtäisiin

23.10.2025

uusi "viipalerakennus" vanhan tilalle, jolloin kouluun mahtuisi Kirkonkylän 1–6.lk oppilaat? Kirkonkylän koulun kouluun ottoalueen oppilasmäärät eivät laske tulevaisuudessa niin paljoa kuin muiden keskustan alueen koulujen. Nyt 216 oppilasta ja v.2031–2032 198 oppilasta. Tämä olisi paras ratkaisu.

Vaihtoehto 1B)

Jos Kirkonkylän kouluun ei mahdu kuin max 8 ryhmää niin miksi koulun oppilaaksiottoaluetta ei kavenneta tulevaisuudessa niin, että kouluun ei oteta kuin 1 luokka (20 oppilasta) per vuosi? Näin koulu saataisiin pysymään 1–6.lk kouluna ja kaikki mahtuisi vanhaan kivikoulurakennukseen. Tämä toiseksi paras ratkaisu.

Vaihtoehto 1C)

Jos mennään siihen, että Kirkonkylän koulun pihalle ei rakenneta lisärakennusta eikä kavenneta oppilaaksiottoaluetta eli Kirkonkylän koulusta tulee 1–4.lk koulu niin tärkeää on, että saadaan selkeä suunnitelma tälle tulevalle murrosvaiheelle (seur. 5 v?). Nyt Kirkonkylän 4. ja 5.luokkalaiset ovat Myllymäen filiaaleissa niin mielestäni olisi järkevää, että jo nyt mentäisiin siihen, että aina 5. ja 6.luokkalaiset siirtyisivät sinne. Oppilaatkin tietäisivät mitkä luokat siirtyvät aina muualle Kirkonkylästä. 1.luokkalaisilla on kummioppilaat 4.luokilta niin ei ole järkevää, kun kummit käyvät nyt koulua Myllymäen pihalla.

Tärkeää on myös, että Kirkonkylän koulusta 5.luokalle Myllymäki-Ehnroosiin siirtyvät oppilaat pysyvät yhtenä luokkana; myös silloin, kun oppilaat siirtyvät Myllymäki-Ehnroosin oppilaiksi. Muutenkin oppilaille tämä on todella iso muutos: uusi koulumatka, uusi koulu, uudet oppilaat, pienestä koulusta isoon 700 oppilaan kouluun niin on tärkeää, että luokkatoverit pysyvät samoina.

Muita ajatuksia: Hepolan koulusta Myllymäki-Ehnroosille siirtyvät erityisen tuen oppilaat ja vammaisopetus: tilat on rakennettava niin, että heille taataan rauhalliset omat tilat/piha-alueet. Toisaalta myös niin, etteivät erityisen tuen oppilaat tuo levottomuutta normaaliopetuksen luokkiin.

Ohkolan Kyläyhdistys ry ja Ohkolan koulun vanhempaintoimikunta 15.10.2025

Ohkolan Kyläyhdistys ry ja Ohkolan koulun vanhempaintoimikunta kiittävät Mäntsälän kuntaa mahdollisuudesta lausua keskustan alueen kouluverkkoselvityksestä. Vaikka selvitys ei suoraan koske keskustan alueen ulkopuolella sijaitsevia kyläkouluja, vaikuttavat keskustan alueen kouluverkkoratkaisut koko kunnan opetuksen järjestämiseen, tilankäyttöratkaisuihin ja taloudelliseen kestävyyteen. Lisäksi kouluverkkoratkaisut keskustan alueella vaikuttavat vammaisopetuksen ja vaativan erityisopetuksen järjestämisen kautta myös muihin kuin keskustan alueella asuviin.

Haluamme kiinnittää erityistä huomiota selvityksessä esitettyihin oppilasennusteisiin. Ennusteet koko kunnan alueella pohjautuvat suppeasti

23.10.2025

tämänhetkisen tonttitarjonnan ja syntyneiden lasten lukumäärän tarkasteluun. Mäntsälän sijainti ja kouluverkko tarjoavat kuitenkin erinomaisen mahdollisuuden profiloitua lapsiystävällisenä kuntana ja houkutella nykyistä enemmän pääkaupunkiseudulta kehyskuntiin suuntaavaa muuttoliikettä.

Ohkolan osalta tiedämme, että kylään on enemmän tulijoita kuin mitä alueella on ollut tontteja tarjolla. Emätilaperusteisesta rakennuspaikkamäärityksestä luopumisen myötä Mäntsälän kylissä on mahdollisuus lohkoa enemmän tontteja ja houkutella tulevaisuudessa enemmän lapsiperheitä alueelle. Muutokset tulisi mielestämme huomioida arviona myös selvitystyön oppilasennusteissa, kun tehdään pitkälle tulevaisuuteen vaikuttavia päätöksiä kunnan palveluverkkoon.

Toimiva ja lapsilähtöinen kouluverkko on sijoitus Mäntsälän tulevaisuuteen. Laaja kouluverkko tukee myös kunnan elinvoimaisuutta ja mahdollistaa monipuolisen palvelutarjonnan. Sen sijaan toistuvat keskustelut kouluverkon supistamisesta tai jatkuva lähikoulun puolesta pelkääminen eivät tue kunnan strategista visiota kasvavasta ja kehittyvästä Mäntsälästä.

Korostamme, että kouluverkkopäätösten tulee olla harkittuja ja kauas katsovia. Lyhytnäköiset ratkaisut voivat johtaa tarpeettomiin investointeihin tai lopulta palveluverkon heikentymiseen. Keskustaan ei tule rakentaa liian suurta uutta kouluyksikköä kyläkoulujen kustannuksella, sillä se vaarantaa koko kunnan tasapainoisen kehityksen ja heikentää kyläalueiden vetovoimaa.

Koulun merkitys kyläyhteisölle on suuri. Koulu ei ole vain oppimisympäristö, vaan se toimii yhteisön sydämenä, tukee paikallista identiteettiä ja tarjoaa tiloja myös muulle toiminnalle. Kyläkoulujen säilyttäminen vahvistaa yhteisöllisyyttä ja lisää alueellista tasa-arvoa. Selvityksessä esitetyn Mäntsälän keskustan kouluverkon kehittämisen rinnalla koko kunnan veto- ja pitovoiman kannalta keskeistä on kyläkouluverkoston vakauttaminen.

Selvityksessä korostetaan vammaisopetuksen ja vaativan erityisopetuksen tilatarpeita, jotka ovat keskeisiä lasten yhdenvertaisten oppimismahdollisuuksien turvaamiseksi. Tilojen suunnittelu ja toteutus vaikuttavat suoraan myös henkilöstön työolosuhteisiin sekä kunnan kykyyn vastata lainsäädännön mukaisiin velvoitteisiin. Selvityksessä esitettyjen vaihtoehtojen toteutusaikataulu herättää huolta, sillä pitkä aikajänne voi tarkoittaa vuosien odotusta ennen kuin tarvittavat tilat ovat käytettävissä. Tämä on erityisen kriittistä oppilasryhmille, joiden oppimisen ja hyvinvoinnin edellytykset ovat jo lähtökohtaisesti haavoittuvaisemmat. Tilatarpeisiin joustavasti vastaamiseen ja myös lapsiin kohdistuvien haitallisten vaikutusten minimoimiseksi tulisi mielestämme harkita tilapäisten ratkaisujen, kuten moduulikoulujen käyttämistä.

23.10.2025**Kannatamme vaihtoehtoa 1**

Pidemmällä aika välillä taloudellisesti järkevämpää. Lisäksi keskustan kouluverkosto on rakennettu tiheästi, jos Hepolan toiminta päättyisi, ei koulumatkat pitenisi kohtuuttoman paljon.

Hepolan koulussa on aiemmin käyneillä ollut vakaviakin oireiluja, joten vaihtoehto 1 ja vuosiluokka kerrallaan pois siirtyminen.

Edellyttäen, että työpaikat tulee turvata, selvitystä olisi hyvä katsoa laajemmin, koko kunnan kannalta. Olisi tärkeä huomioida, jos työpaikka suljetaan, ettei uudentyöpaikan työmatka olisi kohtuuttoman pitkä.

Koulumentorit 15.10.2025

Olemme Mäntsälän kunnan koulumentoreita. Koulumentorit kuuluvat jalkautuvan pedagogisen tuen tiimiin ja toimimme tiiviisti Mäntsälän kunnan lasten ja nuorten parissa koko kunnan alueella. Meille myös pedagogiset tukiluokat ovat erittäin tuttuja sillä työskentelemme heidän kanssaan päivittäin. Tästä näkökulmasta haluamme kertoa näkemyksemme koskien kouluverkkoselvitystä.

Meitä huolestaa Petu-luokkien sijoittaminen Myllymäki-Ehnröösien koulun yhteyteen. Näemme päivittäin tilanteita, joissa oppilaat ahdistuvat isoista koulukomplekseista ja jättäytyvät tämän takia pois opetuksesta. Huolenamme on, että Myllymäki-Ehnröösien koulun yhteyteen sijoitettu vaativan erityisen tuen Petu-yksikkö ei tue näitä oppilaita. Lisäksi se eriarvoistaa oppilaita esimerkiksi silloin, jos oppilas opiskelee sekä petulla että isolla yläkoululla. Ehnröösien koululaiset olisivat tällöin paremmassa asemassa sijainnin vuoksi.

Näkemyksemme ja kokemuksemme myötä ajattelemme, että Petulle paras sijainti olisi irrallaan kummastakin yläkoulusta. Esimerkiksi Kirkonkylän koulun sijainti olisi ihanteellinen molempien yläkoulujen välissä. Se on selvästi pienempi yksikkö ja varsinkin sosiaalisesta ahdistuksesta kärsiville oppilaille huomattavasti hallittavampi ympäristö. Ahdistuneita oppilaita on vuosi vuodelta yhä enemmän.

Yhteenvedona toteamme, ettei kouluverkkoselvityksen vaihtoehtoista kumpikaan tue petun oppilaita optimaalisella tavalla. Jos opetus jäisi Hepolaan, pelkäämme, etteivät tilat lopulta kuitenkaan olisi terveelliset. Ajatellen koko kunnan tilannetta on kuitenkin tärkeää, että Myllymäen koulun oppilaat saisivat uudet tilat mahdollisimman pian.

SJ lausunto 15.10.2025:**Vaihtoehto 1**

23.10.2025

Kirkonkylän koulun pihalle tehdään nyky rakennusstandardien mukaiset tilat 4 opetusryhmälle. Tai rakennus standardeja tuntematta Kirkonkylän liikuntasaliin tehdään luokkatilat 4 opetusryhmälle. Ja pihalle tehdään uusi rakennus pelkäksi liikuntasaliksi. Ja jos rakennushanke myöhästyy, niin kesällä ja talvella on aina ulkourheilu lajeja. Tai pääseekö monikselle?

Pienennetään tulevien luokkien määriä niin, että 1–6 luokat mahtuvat Kirkonkylän kouluun. Tämä harpin säteen pienentäminen on jo osattu esim. Hepolan koulun kohdalla.

Jos pakko siirtää luokkia muualle Kirkonkylästä, niin sitten 1–4 luokat jäävät Kirkonkylään ja takaavat turvallisen koulun alun kaikille nuorimmille.

Ehnroosin vanhempainyhdistys (koulu: Myllymäki-Ehnroos) 15.10.2025

Ehnroosin vanhempainyhdistykseltä (koulu: Myllymäki-Ehnroos) on pyydetty kannanottoa Mäntsälän keskustan kouluverkkoselvitykseen.

Mäntsälän kunta on toteuttanut keskustan alueen kouluverkkoselvityksen vuonna 2025. Selvityksen tavoitteena on ollut arvioida kouluverkoston toimivuutta, tilatarpeita ja taloudellista kestävyyttä. Erityistä huomiota on kiinnitetty Myllymäen koulun tilatarpeisiin sekä Ehnroosin koulun rooliin osana uutta yhtenäiskoulua.

Kouluverkkoselvityksen perusteella Myllymäki-Ehnroosin yhtenäiskoulu on keskeinen osa Mäntsälän keskustan kouluratkaisua. Uusi koulurakennus Myllymäki-Ehnroosille on välttämätön, jotta opetuksen laatu voidaan turvata ja tämä tulisi tehdä mahdollisimman pian. Opetus ja lapset kärsivät nykyisessä tilanteessa oppimisen tapahtuessa alakoulun parakeissa yhteisöllisyyden kärsiessä.

Meiltä on pyydetty kommenttia kahdesta vaihtoehdosta. Vaihtoehto 1 on selkein ja turvallisin ratkaisu lasten koulupolun jatkuvuuden kannalta. Vaihtoehdossa 2 lapset jaettaisiin vuosittain eri kouluihin oppilasmäärien perusteella, mikä ei ole lasten edun mukaista. Korostamme, että jokaisella lapsella tulee olla oikeus lähikouluun kirkonkylässä – tämä on tärkeä huomioitava uuden suunnitelman laatimisessa.

Vaihtoehdossa 1 nousee esiin kysymys vaativan erityisopetuksen ja vammaisopetuksen keskittämisestä Ehnroosin kouluun. Suuri kouluyksikkö voi olla haastava sekä oppilaille että henkilökunnalle. Kysymme, miten haavoittuvassa asemassa olevien oppilaiden oikeudet ja tuki voidaan taata parhaalla mahdollisella tavalla?

Lopuksi haluamme korostaa lasten hyvinvoinnin ja tasavertaisten oppimismahdollisuuksien merkitystä. Kouluratkaisuja koskevat päätökset tulee tehdä lasten etu edellä ja heidän tulevaisuuttaan ajatellen.

23.10.2025

KV lausunto 8.10.2025

Vaihtoehto 1 vaikuttaa oleellisesti järkevämältä ja kokonaisuuden kannalta tulevaisuuteen suuntaa alta. Olisiko Hepolan koulu otettavissa vaikkapa kirjastokäyttöön.

TV lausunto 8.10.2025:

Vaihtoehto 1 on kokonaisuudessaan parempi, mutta esimerkiksi mahdollisen liikuntasalin rakentaminen Myllymäelle, kirjastopalveluiden toteuttaminen ja rakentamisen aikaisen opetuksen järjestäminen Myllymäellä arveluttavat.

MH lausunto 8.10.2025

1

EK lausunto 8.10.2025

Vaihtoehto 1, mutta tämä aiheuttaa sen, että lapsen koulumatka pitenee kilometristä kahteen. En pidä koulumatkaa tarkoituksenmukaisena pienelle koululaiselle.

JJ lausunto 8.10.2025

Vaihtoehtoista 1 on parempi kustannussyistä. Luotan siihen, että laadukasta perusopetusta on mahdollista järjestää molemmissa vaihtoehtoissa, jolloin kuntatalouden täytyy olla ykköskriteeri.

HK lausunto 8.10.2025

Näistä vaihtoehtoista vaihtoehto 1, mutta näkisin että kouluverkkoselvityksen tulisi koskea kaikkia kouluja

SK lausunto 8.10.2025

Molemmissa on puolensa. Toisaalta vaihtoehtoa 1. puoltaa selkeämpi koulupolku, mutta toisaalta kirkonkylän koululta tulee paljon oppilaita ymmärtääkseni myös Riihenmäen koululle seiskaluokalle, joten heillä olisi siirtyä ensin Kirkonkylän koululta Ehnroos-Myllymäen kouluun ja sitten yläkouluun Riihenmäkeen. Vai otettaisiinko mahdollisen yläkoulun oppilaspaikkajaot huomioon jo alakouluun tullessa? Eli useamman koulun kautta ”pomppiminen” ei kuulosta kovin hyvältä vaihtoehdolta. Siksi taas vaihtoehto 2. tuntuisi paremmalta, kun viidennellä luokalla lapset voisi mahdollisesti ohjata siihen kouluun, jossa jatkaa yläkouluaankin. Toki Hepola tässä kohdassa taas ei olisi hyvä vaihtoehto näille Kirkonkylän koululta siirtyville pariksi vuodeksi välietapiksi. Se, mikä 2. vaihtoehtoa taas puoltaisi olisi PETU-luokkien sijoitus eli ahdistuneet kouluakäymättömät nuoret pääsisivät pois suuren yläkoulun läheisyydestä. Heitä helposti ahdistaa

23.10.2025

nimenomaan suuret ihmismäärät, joka aiheuttaa usein koulusta pois jäämisen. Jos PETU-luokka tuodaan Ehnroos-Myllymäen tiloihin, vaikka tilat suunniteltaisiinkin heille sopiviksi, voi se vaikuttaa negatiivisesti oppilaiden koulukuntoon. Pienempään ympäristöön keskustaan ja lähelle muita oppilaan tarvitsemia tukevia palveluita (terapeutit ym.) olisi siis heille jollain tavalla turvallisempi paikka opiskella.

Kaikessa kuitenkin toivottavasti huomioidaan lasten oikeus lähikouluunsa niin ettei heidän koulumatkansa kasva liian pitkäksi tai vaaralliseksi.